

Ansökan till Stina Sundströms fond om 200 000 kr till en kompletterande lokalhistoria

Förslag till beslut

Bevilja 200 000 kr från Stina Sundströms Fond för utgivning av en kompletterande lokalhistorisk bok.

Sammanfattning

Den lokalhistoriska forskningen som hittills bedrivits om Eskilstuna har i stor utsträckning dominerats av industrihistoria. Avdelningen för Arkiv och museer vill därför i samarbete med universitetens forskarvärld komplettera den redan utgivna Eskilstunas historia I-III med ytterligare en del som breddar den lokala traditionella historiesynen.

Ärendebeskrivning

15 januari 2015 redovisade Dagens Nyheter resultatet av sin granskning av skolböcker i historia för högstadiet. I dessa är endast 13 av 100 porträtterade människor kvinnor. Eskilstunas lokalhistoriska litteratur domineras också av män. Den historiska forskning som hittills bedrivits om Eskilstuna har i stor utsträckning koncentrerat sig på smide och industri, där män med makt och manliga arbetare hamnat i fokus.

Några luckor som vi identifierat i stadens historieskrivning är:

Kvinnor; Män som inte haft makt; Män med andra yrken än industriarbetare eller smed; Nya svenskar; Människor som inte passar in i samhällets normer

Avdelningen Arkiv och museer vill med handledning från universitetens forskarvärld ta fram en komplettering till Eskilstuna historia I, II, III. Genom ny källforskning vill vi bredda den traditionella historiesynen och lyfta fram fler Eskilstunabor som med sina liv och gärningar bidragit till framväxten av den stad vi lever i idag. I dagens mångkulturella Eskilstuna finns all anledning att bredda historieskrivningen och berätta ur fler människors perspektiv.

Forskningsprojektet ska resultera i en bok, som med fördel kan distribueras till stadens högstadie- och gymnasieskolor. En skolelev som intervjuats i nämnda tidningsartikel i

DN hade hämtat en stor del av sin historiska kunskap från internet i stället för från skolböckerna. Motiveringen till det var: ”Om jag bara läste i historieböckerna skulle jag inte veta något om kvinnor. Jag hade inte velat lära mig något om historia om det bara handlade om män.” Samma risk är uppenbar när det gäller alla ovanstående uteslutna grupper.

I Eskilstuna kommuns varumärke betonas evolution och att ”vi väntar inte, vi driver utvecklingen” Eftersom historieskrivningen är själva grunden för en plats identitet är allt annat än en jämlik historia otänkbar i en modern kommun som strävar efter jämställdhet, tolerans och mångfald. När det gäller 1900-talet finns exempelvis inte många spår i historieböckerna av de många, många människor som brutit upp från sina hemländer och nu är en del av vår stad.

Genom boken önskar vi också tillgängliggöra ny forskning från universitetsvärlden. Bland annat har arkeologisk forskning de senaste åren genomförts på många platser i Eskilstuna kommun. Där förstår vi att ”hembygd” inte exklusivt måste vara en Bullerby för de som bott där i generationer. Relativt nybyggda områden, som exempelvis Skiftinge, har också en historia. Genom de till synes oändligt långa avstånden i tid delar vi ändå platsen. Att äta, sova, söka skydd undan vädrets makter, leva tillsammans med andra, samarbeta och slåss, hata och älska är också något som förenar oss med människor som levt på andra sätt än vi för länge sedan. Christoffer Pihl, professor i historia vid Uppsala universitet har sagt ja till att medverka i boken med ett sammandrag av sin planerade forskning om kunskapsimport på 1500-talet, där Eskilstuna är en av de undersökta orterna.

Om Stina Sundströms fond

År 1993 fick Eskilstuna kommun som universell testamenttagare 1 820 181 kronor efter Stina Sundström, Stockholm. I testamentet anges att kvarlåtenskapen i huvudsak ska användas till främjande av vetenskaplig forskning inom museernas område. Beloppet tillfördes kultur- och utbildningsnämnden efter beslut i kommunstyrelsen (den 1 dec 1993 § 593).

Enligt beslut den 20 maj 1999 §12 i kultur- och fritidsnämnden, kan medel från fonden ska användas för att främja bokutgivning som berör Eskilstuna museers (nuvarande Eskilstuna stadsmuseums och Eskilstuna konstmuseums) intresseområden. Exempel på böcker och trycksaker som givits ut med stöd av medel från fonden är:

- Ann Hellman m.fl. – *Rademachersmedjorna*
- Utställningskataloger till konstmuseets utställningar
- Åsa Egeld, Maria Gustavsson – *Pip och Petra flyttar in på stadsmuseet*

Finansiering

Medel från försäljning av de utgivna böckerna återinvesteras i fonden. Befintliga medel i fonden vid 2016 års början var 516 342,71 kronor.

KULTUR- OCH FRITIDSFÖRVALTNINGEN

Eva Königsson
Förvaltningschef

Nils Mossberg
Chef arkiv och muséer

Beslutet skickas till: